

BBN

PROVISIONAL ANSWER KEY (CBRT)

Name of the post	Superintending Archaeologist, Class-2
Advertisement No.	12/2021-22
Preliminary Test held on	17-10-2021
Question No	001 - 300
Publish Date	18-10-2021
Last Date to Send Suggestion(s)	25-10-2021

THE LINK FOR ONLINE OBJECTION SYSTEM WILL START FROM 19-10-2021; 04:00 PM ONWARDS

Instructions / સૂચન

Candidate must ensure compliance to the instructions mentioned below, else objections shall not be considered: -

- (1) All the suggestion should be submitted through **ONLINE OBJECTION SUBMISSION SYSTEM** only. Physical submission of suggestions will not be considered.
- (2) Question wise suggestion to be submitted in the prescribed format (proforma) published on the website / online objection submission system.
- (3) All suggestions are to be submitted with reference to the Master Question Paper with provisional answer key (Master Question Paper), published herewith on the website / online objection submission system. Objections should be sent referring to the Question, Question No. & options of the Master Question Paper.
- (4) Suggestions regarding question nos. and options other than provisional answer key (Master Question Paper) shall not be considered.
- (5) Objections and answers suggested by the candidate should be in compliance with the responses given by him in his answer sheet. Objections shall not be considered, in case, if responses given in the answer sheet /response sheet and submitted suggestions are differed.
- (6) Objection for each question should be made on separate sheet. Objection for more than one question in single sheet shall not be considered.

ઉમેદવારે નીચેની સૂચનાઓનું પાલન કરવાની તકેદારી રાખવી, અન્યથા વાંધા-સૂચન અંગે કરેલ રજૂઆતો ધ્યાને લેવાશે નહીં

- (1) ઉમેદવારે વાંધા-સૂચનો ફક્ત ઓનલાઇન ઓબ્જેક્શન સબમીશન સીસ્ટમ દ્વારા જ સબમીટ કરવાના રહેશે. રૂબરૂ અથવા ટપાલ દ્વારા આયોગની કચેરીએ મોકલવા આવેલ વાંધા-સૂચનો ધ્યાને લેવામા આવશે નહીં જેની ખાસ નોંધ લેવી.
- (2) ઉમેદવારે વાંધા-સૂચનો રજૂ કરવા વેબસાઇટ / ઓનલાઇન ઓબ્જેક્શન સબમીશન સીસ્ટમ પર પ્રસિધ્ધ થયેલ નિયત નમૂનાનો જ ઉપયોગ કરવો.
- (3) ઉમેદવારે પોતાને પરીક્ષામાં મળેલ પ્રશ્નપુસ્તિકામાં છપાયેલ પ્રશ્નક્રમાંક મુજબ વાંધા-સૂચનો રજૂ કરતા તમામ વાંધા-સૂચનો વેબસાઇટ પર પ્રસિધ્ધ થયેલ પ્રોવિઝનલ આન્સર કી (માસ્ટર પ્રશ્નપત્ર)ના પ્રશ્ન ક્રમાંક મુજબ અને તે સંદર્ભમાં રજૂ કરવા.
- (4) માસ્ટર પ્રશ્નપત્રમાં નિર્દિષ્ટ પ્રશ્ન અને વિકલ્પ સિવાયના વાંધા-સૂચનો ધ્યાને લેવામાં આવશે નહીં.
- (5) ઉમેદવારે પ્રશ્નના વિકલ્પ પર વાંધો રજૂ કરેલ છે અને વિકલ્પ રૂપે જે જવાબ સૂચવેલ છે એ જવાબ ઉમેદવારે પોતાની ઉત્તરવહીમાં આપેલ હોવો જોઈએ. ઉમેદવારે સૂચવેલ જવાબ અને ઉત્તરવહીનો જવાબ ભિન્ન હશે તો ઉમેદવારે રજૂ કરેલ વાંધા-સૂચનો ધ્યાનમા લેવાશે નહીં.
- (6) એક પ્રશ્ન માટે એક જ વાંધા-સૂચન પત્રક વાપરવું. એક જ વાંધા-સૂચનો પત્રકમાં એકથી વધારે પ્રશ્નોની રજૂઆત કરેલ હશે તો તે અંગેના વાંધા-સૂચનો ધ્યાને લેવાશે નહીં.

Website link for online objection submission system : www.safevaults.in/login

001. સાહિત્યકાર અને લાક્ષણિકતાઓ પૈકી કઈ જોડી સાચી/યોગ્ય નથી ?
 (A) પ્રેમાનંદ – પ્રથમ પદ્ય વાર્તાકાર
 (B) કિશોરલાલ મશરૂવાળા – શ્રેયાર્થી સાહિત્યકાર
 (C) રતનજી ફરામજી શેઠના – પ્રથમ ગુજરાતી એન્સાઈક્લોપેડીયા
 (D) ક. મા. મુન્શી – સ્વપ્નદ્વારા, ગુજરાતી અસ્મિતાના પુરસ્કર્તા
002. કયા મંદિરોને “સંગેમરમરમાં કંડારેલ કાવ્ય”ની ઉપમા આપવામાં આવેલ છે ?
 (A) મદુરાઈ ‘ગોપુરમ’ ધરાવતા મંદિરો
 (B) ખજૂરાહોના મંદિરોને
 (C) દેલવાડાના જૈન મંદિરને
 (D) કાંચી ખાતે બંધાવેલ મંદિરોને
003. હોયસલ સ્મારક ક્યાં ઉપસ્થિત છે ?
 (A) હમ્પી અને હોસ્પેટમાં
 (B) હેલેબિડ અને બેલુરમાં
 (C) મૈસૂર અને બેંગલુરુ
 (D) શ્રૃંગેરી અને ધારવાડમાં
004. સૂચિ - I અને સૂચિ - II ને સાચી રીતે જોડો.
 સૂચિ - I : રાગ
 1. મેઘ
 2. શ્રી
 3. માલકોંસ
 4. ભૈરવ
 સૂચિ - II : મિજાજ
 a. શૌર્ય
 b. ઉલ્લાસ
 c. નિર્ભય
 d. શાંતિ
 નીચેના સંકેતોમાંથી સાચો જવાબ પસંદ કરો.
 (A) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d
 (B) 1 - b, 2 - c, 3 - d, 4 - a
 (C) 1 - c, 2 - d, 3 - a, 4 - b
 (D) 1 - d, 2 - a, 3 - b, 4 - c
005. ગુજરાતના ગીરમાં જંગલના સીદી માનવ સમુદાય દ્વારા ભજવાતું નૃત્ય કહેવાય છે.
 (A) માંડવી
 (B) પઢાર
 (C) ધમાલ
 (D) ટિપ્પણી
006. મુદ્રિત કુમુદ ચન્દ્ર એ છે.
 (A) શ્વેતાંબર જૈન સંસ્કૃત નાટક
 (B) વૈષ્ણવ સંસ્કૃત નાટક
 (C) શિવેત સંસ્કૃત નાટક
 (D) ઉપરોક્તમાંથી કોઈ નહીં
007. જૂનાગઢમાં આવેલ ઉપરકોટનો કિલ્લો ત્રીજી સદીમાં કયા સામ્રાજ્યના શાસકો દ્વારા બનાવવામાં આવ્યો હતો ?
 (A) યુડાસમા
 (B) સોલંકી
 (C) વલભી
 (D) મૌર્ય
008. લોરિયા પાસે નીચેના પૈકી કયો સુપ્રસિદ્ધ સ્તૂપ આવેલ છે ?
 (A) નંદનગરનો સ્તૂપ
 (B) ધર્મરાજિકા સ્તૂપ
 (C) ઈટવા સ્તૂપ
 (D) ઉપર પૈકી એકપણ નહીં
009. ગુજરાતમાં કયા વિસ્તારની બહેનો ટિપ્પણી નૃત્ય કરે છે ?
 (A) પોરબંદર
 (B) જામનગર
 (C) ચોરવાડ અને વેરાવળ
 (D) બનાસકાંઠા

010. ગુજરાતના વનમહોત્સવ અંતર્ગત સાંસ્કૃતિક વન અને તેના સ્થાનોને યોગ્ય રીતે જોડો.

સાંસ્કૃતિક વન

સ્થાન

1. પુનિત વન

a. અંબાજી

2. માંગલ્ય વન

b. રૂદ્રમાતા ડેમ સાઈટ, કચ્છ

3. રક્ષક વન

c. ઓઢવ, અમદાવાદ

4. જડેશ્વર વન

d. સેક્ટર-18, ગાંધીનગર

(A) 1 - d, 2 - a, 3 - b, 4 - c

(B) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d

(C) 1 - c, 2 - a, 3 - d, 4 - b

(D) 1 - b, 2 - d, 3 - a, 4 - c

011. સૌરાષ્ટ્રની વિવિધ પ્રજા (જાતિઓ) પૈકી, કઈ એવી બમીરવંતી પ્રજા છે, જ્યાં સ્ત્રીઓમાં ધૂમટો નથી ?

(A) આહીર

(B) સોરઠિયા આહીર

(C) મેર

(D) યાદવ

012. સૌરાષ્ટ્રમાં થઈ ગયેલ સતી સાધ્વીઓની યાદી-I ને તેમના સમાધિ સ્થળની યાદી-II સાથે યોગ્ય ક્રમમાં ગોઠવો

યાદી-I

યાદી-II

1. જોધી બા

a. અંજાર

2. સીતામાતા

b. પરબવાવડી

3. અમરબાઈ

c. પીપાવાવ

4. તોરલ

d. શિહોર

(A) 1 - d, 2 - c, 3 - a, 4 - b

(B) 1 - b, 2 - c, 3 - d, 4 - a

(C) 1 - d, 2 - c, 3 - b, 4 - a

(D) 1 - c, 2 - d, 3 - a, 4 - b

013. નીચેના પૈકી કઈ સ્ત્રીઓએ રાજકોટ સત્યાગ્રહમાં ભાગ લીધો હતો ?

1. કસ્તુરબા

2. મણીબેન પટેલ

3. મૃદુલા સારાભાઈ

4. પુષ્પાબેન મહેતા

(A) ફક્ત 1 અને 4

(B) ફક્ત 1 અને 2

(C) ફક્ત 1, 2 અને 3

(D) ફક્ત 1, 3 અને 4

014. નીચેના જોડકા જોડો.

1. લાલા હરદયાલ

a. અભિનવ ભારત સોસાયટી

2. તારકનાથ દાસ

b. ગદર પાર્ટી

3. જી.ડી.કુમાર

c. સ્વદેશ સેવક

4. વી.ડી.સાવરકર

d. ફી હિન્દુસ્તાન

(A) 1 - b, 2 - d, 3 - c, 4 - a

(B) 1 - b, 2 - c, 3 - d, 4 - a

(C) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d

(D) 1 - a, 2 - c, 3 - b, 4 - d

015. આદિ જાતિના લોકો માટે સૌ પ્રથમ આદિવાસી શબ્દ એ પ્રાયોજ્યો હતો.

(A) મહાત્મા ગાંધી

(B) જ્યોતિબા ફુલે

(C) બીરસા મુંડા

(D) ઠક્કર બાપા

016. પ્રતિહાર બૌકના જોધપુર શિલાલેખમાં દેવરાજને દર્શાવ્યા છે.
 (A) વત્સરાજ (B) સિલુકા
 (C) ભટ્ટિકા દેવરાજ (D) નાગભટ
017. હડપ્પન સમયગાળાની હોડી આકારની કુલડી માં મળી આવી હતી.
 (A) લોથલ (B) ધોલાવીરા
 (C) કુંતાસી (D) લોટેશ્વર
018. કડીનો કીલ્લો દ્વારા બાંધવામાં આવ્યું હતો.
 (A) સોલંકી કુળ (B) ચાવડા કુળ
 (C) ખેનગાર કુળ (D) ગાયકવાડ કુળ
019. સંવિધાન સભાની માંગણી સૌપ્રથમ કરવામાં આવી.
 (A) ભારતીય રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસ દ્વારા 1934માં
 (B) ભારતીય રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસના કરાચી અધિવેશનમાં
 (C) અસહકારની ચળવળ પાછી ખેંચવામાં આવી ત્યારબાદ
 (D) સાયમન કમિશન ભારતમાં આવ્યું ત્યારબાદ
020. રાજકોટની સ્થાનિક પ્રજા પરિષદએ 1934માં ના નેતૃત્વ હેઠળ રાજ્ય દ્વારા ઈજારાશાહી લાદવાની બાબતનો વિરોધ કરવા ચળવળ શરૂ કરી.
 (A) જમનાલાલ બજાજ (B) કસ્તુરબા ગાંધી
 (C) યુ.એન. ઢેબર (D) ઉપરોક્ત પૈકી એક પણ નહીં
021. લખનૌ કરાર અંગે નીચેના પૈકી કયું વિધાન / કયા વિધાનો સત્ય છે ?
 (A) તેના દ્વારા કોંગ્રેસ અને મુસ્લીમ લીગ વચ્ચે એકતા સ્થપાઈ
 (B) આ કરાર પર હસ્તાક્ષર કરવાની બાબતમાં તિલક અને જિન્ડા બંને એ મહત્વની ભૂમિકા ભજવી હતી.
 (C) (A) તથા (B) બંને
 (D) (A) અથવા (B) એક પણ નહીં
022. 13મી સદીના અંત ભાગમાં કોણે ગુજરાતના છેલ્લા સોલંકી રાજા કર્ણદેવને હરાવી, ગુજરાતને દિલ્હી સલ્તનતનો એક ભાગ બનાવ્યો ?
 (A) મહંમદ ઘોરી (B) અકબર
 (C) અહમદશાહ (D) અલ્લાઉદ્દીન ખીલજી
023. બૌદ્ધ ધર્મના પવિત્ર ગ્રંથનું નામ શું છે ?
 (A) કલ્પસૂત્ર (B) ભગવદ્ ગીતા
 (C) ત્રિપિટક (D) સારિપુત્ર પ્રકરણ
024. અબુલ ફઝલનો વિખ્યાત ગ્રંથ કયો છે ?
 (A) તારીખ-ઈ-ફિરોઝશાહી (B) બાબરનામા
 (C) આયને-અકબરી (D) તવારીખ-એ-ગુજરાત
025. નીચેના પૈકી કયું / કયાં ભારતના રાજ્ય સંપૂર્ણપણે ઉષ્ણ કટિબંધ ઝોનમાં આવતા નથી ?
 (A) કેરલા અને તામિલનાડુ (B) કર્ણાટક
 (C) ગુજરાત (D) આંધ્રપ્રદેશ અને મહારાષ્ટ્ર

026. નીચેના પૈકી કયું/કયાં વિધાન ખોટાં છે ?
 (A) ગુજરાતના કુલ ભૌગોલિક વિસ્તારના ફક્ત 11.04% જંગલ તરીકે જાહેર કરેલ છે.
 (B) ગુજરાત વન વિસ્તાર રાષ્ટ્રીય સરેરાશથી ખૂબજ નીચે છે.
 (C) બંને (A) અને (B)
 (D) (A) નહિ કે (B) પણ નહીં
027. નિચાણવાળા ગંગાના (gangetic) મેદાનો, ભેજવાળી આબોહવા, અને આખા વર્ષ દરમિયાન ઊંચા તાપમાનના લક્ષણો વડે વર્ણવવામાં આવે છે. આ પ્રદેશ માટે નીચેના પૈકી કયા પક્ષોની જોડી સૌથી વધુ અનુકૂળ છે ?
 (A) ડાંગર અને કપાસ (B) ઘઉં અને શણ (Jute)
 (C) ડાંગર અને શણ (Jute) (D) ઘઉં અને કપાસ
028. અરવલ્લી શ્રેણીના ક્ષેત્રમાં નાની નાની નદીઓ દ્વારા જે ઉપજાઉ જમીનનું નિર્માણ થાય તેને શું કહેવાય છે ?
 (A) ટીંબા (B) રોહી
 (C) ઘીયાં (D) દુઆર
029. યાદી - અ ને યાદી - બ સાથે જોડીને યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

અ	બ
(I) મશીન ટૂલ્સ કોર્પોરેશન ઓફ ઈન્ડિયા	(1) કોલકત્તા
(II) નેશનલ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ્સ ફેક્ટરી	(2) રાંચી
(III) ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ્સ લિમિટેડ	(3) અજમેર
(IV) હેવી એન્જિનીયરીંગ કોર્પોરેશન લિમિટેડ	(4) કોટા

 (A) (I) - (3), (II) - (1), (III) - (4), (IV) - (2)
 (B) (I) - (3), (II) - (4), (III) - (1), (IV) - (2)
 (C) (I) - (3), (II) - (2), (III) - (1), (IV) - (4)
 (D) (I) - (3), (II) - (1), (III) - (2), (IV) - (4)
030. હુગલી ઔદ્યોગિક પ્રદેશનું કેન્દ્ર નીચે પૈકી કયું છે ?
 (A) કોલકાતા - હાવડા (B) કોલકાતા - મેદનીપુર
 (C) કોલકાતા - રિશરા (D) કોલકાતા - કોન નગર
031. “ભારત” માટે નીચેના પૈકી કયું વાક્ય યોગ્ય નથી ?
 (1) તેનું સ્થાન ઉત્તર ગોળાર્ધમાં 8° થી 37° ઉત્તર અક્ષાંશો વચ્ચે આવેલ છે.
 (2) દેશના મધ્યમાંથી કર્કવૃત્ત પસાર થાય છે અને મોસમી પવનોને લીધે વરસાદ પડે છે.
 (A) પ્રથમ વાક્ય (B) બીજું વાક્ય
 (C) પ્રથમ અને બીજું, બન્ને વાક્યો યોગ્ય છે. (D) પ્રથમ અને બીજું બન્ને વાક્યો યોગ્ય નથી.
032. જ્વાળામુખી (Volcano) વિસ્ફોટના મુખ્ય કારણો કયા છે ?
 (1) પૃથ્વીના પેટાળનું ઉષ્ણતામાન
 (2) પ્રવાહી મેગ્માની ઉત્પત્તિ
 (3) વાયુ અને વરાળનો ઉદ્ભવ
 (4) મેગ્માનું ભૂ-સપાટી તરફ વહન
 (A) 1 અને 2 (B) 1, 2 અને 3
 (C) 1, 3 અને 4 (D) 1, 2, 3 અને 4

033. ધી ગ્રેટ વિક્ટોરીયા ડેઝર્ટ (The Great Victoria Desert) કયા સ્થળે આવેલ છે ?
 (A) કેનેડા (B) વેસ્ટ આફ્રિકા
 (C) ઓસ્ટ્રેલીયા (D) નોર્થ અમેરિકા
034. ચરોતરના મેદાનની રચના નીચેના પૈકી કઈ નદીઓએ નિક્ષેપ કરેલા કાંપ દ્વારા થઈ છે ?
 1. મહી 2. વિશ્વામિત્રી 3. શેઠી 4. વાત્રક
 (A) ફક્ત 1 અને 2 (B) ફક્ત 2 અને 3
 (C) ફક્ત 1, 3 અને 4 (D) 1, 2, 3 અને 4
035. ટેકરીઓ ભાદર બેસિનને શેત્રુંજી બેસિનથી જુદો પાડે છે.
 (A) ગર્દાની (B) પારનેરાની
 (C) રતનમલની (D) ગીરની
036. નીચેના પૈકી કયું ખનીજ ગુજરાત રાજ્યમાં મળી આવતું નથી ?
 (A) લોહ અયસ્ક (B) બોક્સાઈટ
 (C) મેંગેનીઝ (D) ગ્રેપ
037. દેશમાં પંચાયતી રાજને પ્રોત્સાહન આપતા ભારતીય સંવિધાનના (73 મો સુધારો) અધિનિયમ 1992 સંદર્ભે નીચેનું પૈકી કયું સાચું નથી ?
 (A) જિલ્લા આયોજન સમિતિઓનું બંધારણ
 (B) બધી પંચાયત ચૂંટણીઓ યોજવા માટે રાજ્ય ચૂંટણી આયોગ
 (C) રાજ્ય વિત્ત આયોગની સ્થાપના
 (D) પ્રત્યક્ષ નિર્વાચન દ્વારા પસંદ કરાયેલા વ્યક્તિઓ દ્વારા પંચાયતની તમામ બેઠકો ભરવામાં આવશે.
038. નીચેના પૈકી કઈ બાબતનો સર્વોચ્ચ અદાલતના મૂળ ન્યાયક્ષેત્રમાં સમાવેશ થાય છે ?
 (A) ભારત સરકાર અને એક અથવા વધુ રાજ્યો વચ્ચે વિવાદ
 (B) ભારત સરકાર અને સંઘ પ્રદેશ વચ્ચે વિવાદ
 (C) સાંસદનું ગૃહ અથવા રાજ્યની વિધાનસભા ચૂંટણી અંગે વિવાદ
 (D) બે સંઘ પ્રદેશો વચ્ચે વિવાદ
039. નીચેના પૈકી કયા સંદર્ભે સંસદ આંતરરાષ્ટ્રીય સંધિઓ અમલમાં મૂકવા માટે સમગ્ર ભારત અથવા તેના કોઈ પણ ભાગ માટે કાયદો ઘડી શકે છે ?
 (A) તમામ રાજ્યોની સંમતિ સાથે (B) મોટાભાગના રાજ્યની સંમતિ સાથે
 (C) સંબંધિત રાજ્યોની સંમતિ સાથે (D) કોઈપણ રાજ્યની મંજૂરી વિના
040. રાજ્યના નાણાંમાંથી પૂરેપૂરી નિભાવાતી શિક્ષણ સંસ્થામાં કોઈ પ્રકારનું ધાર્મિક શિક્ષણ આપી શકાશે નહીં તેવી જોગવાઈ ભારતના સંવિધાનમાં કયા અનુચ્છેદમાં કરવામાં આવી છે ?
 (A) અનુચ્છેદ - 25 (B) અનુચ્છેદ - 28
 (C) અનુચ્છેદ - 29 (D) અનુચ્છેદ - 27
041. ભારતના સંવિધાનમાં રાજ્યનીતિના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો અંતર્ગત પુરૂષો અને સ્ત્રીઓ, બંનેને સરખા કામ માટે સરખો પગાર મળે તેવી જોગવાઈ કયા અનુચ્છેદમાં કરવામાં આવી છે ?
 (A) અનુચ્છેદ - 37 (B) અનુચ્છેદ - 38
 (C) અનુચ્છેદ - 40 (D) અનુચ્છેદ - 39

042. રાજ્યના એડવોકેટ જનરલ અને રાજ્યના જાહેર સેવા આયોગના અધ્યક્ષ તેમજ અન્ય સભ્યોની નિમણૂક કોણ કરે છે ?
 (A) રાજ્યપાલ (B) મુખ્યમંત્રી
 (C) સામાન્ય વહીવટ વિભાગ (D) કાયદા વિભાગ
043. ધી લોકપાલ એન્ડ લોકાયુક્ત એક્ટ 2013 મુજબ લોકપાલના અધ્યક્ષ અને લોકપાલના સભ્યોની નિમણૂક રાષ્ટ્રપતિ દ્વારા, પસંદગી સમિતિની ભલામણો મેળવ્યા બાદ કરવામાં આવશે. નીચેના પૈકી કયા પસંદગી સમિતિના સભ્ય તરીકે હશે નહિં.
 (A) વડાપ્રધાન (B) મુખ્ય ચુંટણી કમિશ્નર
 (C) વિપક્ષના નેતા (D) ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશ
044. ભારતમાં નવા મંત્રાલય અથવા વિભાગની રચના કરવાનું કામ નું છે.
 (A) ન્યાય તંત્ર (Judiciary) (B) વહીવટી (Executive)
 (C) ધારાકીય (Legislative) (D) ઉપરના પૈકી તમામ
045. ભારતની વિદેશનીતિમાં “ધી ગુજરાત ડૉક્ટ્રિન” Gujarat Doctrine નો નિર્દેશ કરે છે.
 (A) પૂર્વની નીતિ જુઓ (Look east policy)
 (B) પડોશી દેશો સાથે સારા સંબંધો (Good neighbouring relation)
 (C) સર્વગ્રાહી/વ્યાપક અણુ કેન્દ્ર સંબંધી નિ:શસ્ત્રીકરણ (Comprehensive nuclear disarmament)
 (D) દક્ષિણ એશિયામાં સત્તાનું સંતુલન (Balance of power in South Asia)
046. માન. રાષ્ટ્રપતિશ્રીની ચુંટણીમાં કોનો મતદારગણમાં સમાવેશ થાય છે ?
 (1) સંસદના બંને ગૃહના ચૂંટાયેલા સભ્યો.
 (2) રાજ્યોની વિધાનસભામાં ચૂંટાયેલા સભ્યો.
 (A) માત્ર 1 માં જણાવેલ સભ્યશ્રીઓ (B) માત્ર 2 માં દર્શાવેલ સભ્યશ્રીઓ
 (C) 1 અને 2 માં દર્શાવેલ સભ્યશ્રીઓ (D) ઉપરોક્ત પૈકી એક પણ નહીં
047. મા. ઉપરાષ્ટ્રપતિશ્રી માટે કયું વાક્ય યોગ્ય છે ?
 (1) તેઓના હોદ્દાની મુદત પાંચ વર્ષની છે.
 (2) તેઓ પોતાના હોદ્દાનું રાજીનામું મા. રાષ્ટ્રપતિશ્રીને આપે છે.
 (3) તેઓની ચુંટણી થાય તેવા સંજોગોમાં બંને ગૃહના સભ્યશ્રીઓના સમાવેશ મતદારગણમાં થાય છે.
 (A) 1, 2 અને 3 (B) 1 અને 2
 (C) 1 અને 3 (D) 2 અને 3
048. એટર્ની જનરલ માટે કયું વાક્ય યોગ્ય નથી ?
 (1) તેઓની નિમણૂક મા. રાષ્ટ્રપતિશ્રી કરે છે.
 (2) તેઓની નિમણૂક નામ. સર્વોચ્ચ અદાલતમાં થઈ શકે, તેવી લાયકાત જરૂરી છે.
 (3) તેઓની મુદત પાંચ વર્ષની હોય છે.
 (A) પ્રથમ વાક્ય (B) બીજું વાક્ય
 (C) ત્રીજું વાક્ય (D) ઉપરોક્ત બધાજ વાક્યો
049. ભારતમાં ઉદારીકરણની શરૂઆત કયા પગલાથી થઈ હતી ?
 (A) ઉદ્યોગનીતિમાં ધરબમ ફેરફારથી (B) રૂપિયાના અવમૂલ્યનથી
 (C) પરદેશી રોકાણ અને તેના પરના કરના ઘટાડાથી (D) દેશના કરવેરાઓમાં ફેરફારથી

050. 'ડેમોગ્રાફિક ડીવિડેન્ડ (Demographic Dividend)' - કયા સંદર્ભમાં ઉપયોગમાં લેવામાં આવે છે ?
- (A) શૂન્યથી 15 વર્ષના વયજૂથના લોકો માટે ઉપયોગમાં લેવામાં આવે છે.
- (B)** કાર્યકારી વર્ગજૂથ (Working age group)ના લોકો માટે ઉપયોગમાં લેવામાં આવે છે.
- (C) દેશના વસ્તી વધારા માટે આ શબ્દ ઉપયોગમાં લેવામાં આવે છે.
- (D) કંપની દ્વારા શેરહોલ્ડરને બોનસના રૂપમાં આપવામાં આવે છે.
051. રીઝર્વ બેન્કને બેન્કર્સ બેન્ક કહે છે કારણ કે -
- (1) અન્ય બેન્કો પોતાની ડીપોઝીટ RBI માં રાખે છે.
- (2) જરૂરીયાતના સમયે અન્ય બેન્કોને ધિરાણ આપે છે.
- (3) અન્ય બેન્કોને નાણાકીય બાબતો, વ્યાજ અંગે સલાહ આપે છે.
- (A) 1 અને 2 વાક્યો સાચા છે. **(B)** 1, 2 અને 3 વાક્યો સાચા છે.
- (C) 2 અને 3 વાક્યો સાચા છે. (D) 1 અને 3 વાક્યો સાચા છે.
052. કોઈપણ ભારત સરકારના જાહેર ક્ષેત્રને 'મહારત્ન સ્થિતિ' (Maharatna Status) મેળવવા કઈ બાબતો જરૂરી છે ?
1. "નવરત્ન સ્થિતિ" મેળવવી જરૂરી છે.
2. છેલ્લાં ત્રણ વર્ષમાં ટર્નઓવર (Turnover) રૂ. 25000 કરોડ કરતા વધારે હોવું જોઈએ.
3. છેલ્લા ત્રણ વર્ષમાં કરવેરા પછીનો નફો રૂ. 3000 કરોડ કરતા વધારે જોઈએ.
4. આંતરરાષ્ટ્રીય કારોબાર
- (A) 1, 2, 3 અને 4 બાબતો (B) 1, 2 અને 3 બાબતો
- (C)** 1, 2 અને 4 બાબતો (D) 2, 3 અને 4 બાબતો
053. નીચેના પૈકી કઈ સંસ્થા RBIની પેટા સંસ્થા (subsidiary) નથી ?
- (A) નેશનલ હાઉસીંગ બેંક **(B)** સીડબી
- (C) નાબાર્ડ (D) ભારતીય રીઝર્વ બેંક નોટ મુદ્રણ પ્રા. લીમીટેડ
054. "ઓપન માર્કેટ પોલીસી" એ શાની સાથે સંકળાયેલ છે ?
- (A) ખેતીવાડી સંબંધીત પોલીસી (Agriculture Policy)
- (B) ડીપોઝીટ પોલીસી (Deposit Policy)
- (C) ડેબીટ પોલીસી (Debit Policy)
- (D)** ક્રેડીટ પોલીસી (Credit Policy)
055. સમાવિષ્ટ વૃદ્ધિ (Inclusive Growth) એ ભવિષ્યના આર્થિક વિકાસનો મુદ્દો છે. સમાવિષ્ટ વૃદ્ધિની પ્રયુક્તિ એ પર ધ્યાન કેન્દ્રીત કરતી નથી.
- (A) શૈક્ષણિક તકો વધારવી.
- (B) પછાત જાતિઓમાં ગરીબી ઘટાડવી.
- (C)** આદિજાતિ વસ્તીની આજીવિકાને વૈવિધ્ય પૂરું પાડવું.
- (D) ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રોમાં આનુષંગિક ઉદ્યોગોને ઉત્તેજન આપવું.
056. ગુપ્ત (disguised) બેરોજગારી એ ઉચ્ચ કક્ષાના રોજગારનો દૃષ્ટિકોણ સર્જવા છતાં તે નિમ્ન કક્ષાના રોજગાર તરફ દોરી જાય છે. ગુપ્ત બેરોજગારી એ સામાન્ય રીતે ક્ષેત્રમાં પ્રવર્તમાન હોય છે.
- (A) ઉત્પાદન ક્ષેત્ર (B) લઘુ ઉદ્યોગો
- (C) શહેરી સમાજ **(D)** કૃષિ

057. ભારતમાં કોમોડીટી (ચીજવસ્તુ) માર્કેટ વિશે નીચેના પૈકી કયું વિધાન / કયાં વિધાનો સત્ય છે ?
1. ભારતમાં કોમોડીટી માર્કેટ એ ઓપ્શન ટ્રેડિંગ અને ફ્યુચર ટ્રેડિંગ બંને વિકલ્પો પૂરા પાડે છે.
 2. ભારતમાં SEBI એ કોમોડીટી માર્કેટના નિયંત્રક છે.
 3. ભારતનું પ્રથમ આંતરરાષ્ટ્રીય સ્ટોક એક્સચેન્જ 'India Inx' એ કોમોડીટી ડેરીવેટીવ્સના ટ્રેડિંગ માટેનું પ્લેટફોર્મ પૂરું પાડે છે.
- નીચેના પૈકી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.
- (A) માત્ર 1 (B) માત્ર 2 અને 3
(C) માત્ર 1 અને 3 (D) 1, 2 અને 3
058. **Headline inflation** (હેડલાઈન કુગાવા) બાબતે નીચેના પૈકી કયું વિધાન/કયા વિધાનો સત્ય છે ?
1. ભારતમાં હેડલાઈન કુગાવો એ ઉપભોક્તા ભાવ સૂચકાંક (Consumer Price Index), (સંયુક્ત) (Combined) દ્વારા માપવામાં આવે છે.
 2. તે પોઈન્ટ ટુ પોઈન્ટ કુગાવા તરીકે પણ ઓળખાય છે.
 3. તે અત્યંત અસ્થિર (Volatile) ખાદ્ય અને બળતણ ઘટકોનો સમાવેશ કરતા નથી.
- નીચેના પૈકી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.
- (A) માત્ર 3 (B) માત્ર 1 અને 3
(C) માત્ર 1 અને 2 (D) 1, 2 અને 3
059. ઊંચા દરની બચત અને મૂડી નિર્માણ હોવા છતાં ભારતમાં નીચા વૃદ્ધિ દરનું મુખ્ય કારણ છે.
- (A) ઊંચો મૂડી/ઉત્પાદન ગુણોત્તર (B) રોકાણનો નીચો દર
(C) વિદેશી રોકાણનો નીચો દર (D) નીચો મૂડી/ઉત્પાદન ગુણોત્તર
060. ભારતના અર્થતંત્ર બાબતે નીચે આપેલ Set-I ને Set-II સાથે જોડો.
<u>Set-I</u>	<u>Set-II</u>
a. આર્થિક વૃદ્ધિ	i. WPI
b. નાણાં જૂથો (Money Stock)	ii. GVA
c. શેર ભાવ	iii. MZ
d. કુગાવો	iv. SENSEX
- નીચેના પૈકી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.
- (A) a - i, b - iii, c - ii, d - iv (B) a - ii, b - iii, c - iv, d - i
(C) a - iv, b - ii, c - iii, d - i (D) a - iii, b - ii, c - iv, d - i
061. વોશીંગ મશીન (Washing Machine) કયા સિદ્ધાંત ઉપર કાર્ય કરે છે ?
- (A) ડાયાલિસિસ (Dialysis) (B) કેન્દ્રત્યાગી (Centrifugation)
(C) વિપરીત અભિસરણ (Reverse Osmosis) (D) પ્રસાર (Diffusion)
062. જમીનના અભ્યાસને કયા નામથી ઓળખવામાં આવે છે ?
- (A) બોટની (Botany) (B) એથ્રોપોલોજી (Anthropology)
(C) પીડોલોજી (Pedology) (D) એસ્ટ્રોનોમી (Astronomy)

063. ખુલ્લામાં રાખેલ પિત્તળનો રંગ બદલાઈ જાય છે, આ ફેરફાર કયા વાયુના કારણે થાય છે ?
 (A) પ્રાણવાયુ (Oxygen) (B) હાયડ્રોજન સલ્ફાઈડ (Hydrogen Sulphide)
 (C) કાર્બન ડાયોક્સાઈડ (Carbon Dioxide) (D) નાઈટ્રોજન (Nitrogen)
064. કોમ્પ્રેસ્ડ નેચરલ ગેસ (CNG)માં સૌથી વધુ પ્રમાણ કયા ગેસનું હોય છે ?
 (A) બ્યુટેન (Butane) (B) આઈસોબ્યુટેન (Isobutane)
 (C) મીથેન (Methane) (D) ઈથેન (Ethane)
065. લોખંડમાં કાટ લાગવાથી તેનું વજન
 (A) વધે છે. (B) ઘટે છે.
 (C) યથાવત રહે છે. (D) પ્રથમ ઘટે છે અને પછી યથાવત રહે છે.
066. કૃત્રિમ વર્ષાના પ્રયોગમાં નીચે પૈકી શેનો ઉપયોગ થાય છે ?
 (A) સિલ્વર ક્લોરાઈડ (B) સિલ્વર આયોડાઈડ
 (C) સિલ્વર નાઈટ્રેટ (D) બેરીયમ
067. નીચેના પૈકી કયા તરંગો (Waves) એ સૌથી વધુ ઊર્જા ધરાવે છે ?
 (A) આલ્ફા કિરણો (B) બીટા કિરણો
 (C) ગામા કિરણો (D) ક્ષ કિરણો
068. નદીમાં જળ પ્રદૂષણ એ તેમાં ઓગળેલા ની માત્રાને આધારે માપવામાં આવે છે.
 (A) ક્લોરીન (B) ઓઝોન
 (C) નાઈટ્રોજન (D) ઓક્સીજન
069. નીચેના પૈકી કયું વિધાન/કયા વિધાનો સત્ય છે ?
 1. પાલક એ વિટામીન Aનો સારો સ્ત્રોત છે.
 2. આહારમાં વિટામીન Dની વધુ માત્રા એ કેલ્શીયમ શોષણને પ્રોત્સાહન આપે છે.
 3. સાંધાના દુઃખાવાનું એક કારણ વિટામીન Cની ઉણપ છે.
 (A) 1, 2 અને 3 (B) માત્ર 2 અને 3
 (C) માત્ર 1 અને 3 (D) માત્ર 1 અને 2
070. ડીજીટલ લોકર પ્રણાલીના મુખ્ય તકનીકી ઘટકો છે.
 1. સંગ્રહ (Repository)
 2. પ્રવેશ મુખ્ય દ્વાર (Access gateway)
 3. ડીજી લોકર પોર્ટલ
 નીચેના પૈકી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.
 (A) માત્ર 1 અને 2 (B) માત્ર 2 અને 3
 (C) માત્ર 1 અને 3 (D) 1, 2 અને 3
071. એવી ભ્રમણ કક્ષા કે જેમાં જમીન નિરીક્ષકોને આકાશમાં કોઈ નિશ્ચિત સ્થાન પર પદાર્થ ગતિવિહીન દેખાય છે તે કક્ષાને કહે છે.
 (A) જીઓ સીન્ક્રોનસ (Geo synchronous) (B) વિષુવવૃત્તીય (Equatorial)
 (C) ધ્રુવિય (Polar) (D) જીઓ સ્ટેશનરી (ભૂસ્થિર) (Geo stationary)

072. નીચેના પૈકી કઈ તકનીક એ જનીન ઈજનેરી (Genetic engineering) નું સ્વરૂપ નથી ?
- (A) પરમાણ્વીય પ્રત્યારોપણ (Nuclear transplantation)
- (B) વાયરલ નિવેશ (Viral insertion)
- (C) પસંદગી યુક્ત સંવર્ધન (Selective breeding)
- (D) ઉપરના પૈકી એકપણ નહીં
073. નીચેના પૈકી કયા રાષ્ટ્ર/રાષ્ટ્રો શાંઘાઈ કો-ઓપરેશન ઓર્ગેનાઈઝેશન (Shanghai Co-operation Organization) નું સભ્યપદ ધરાવે છે ?
1. ભારત
 2. પાકિસ્તાન
 3. તુર્કમેનીસ્તાન
 4. કિર્ગીસ્તાન
 5. તાજીકીસ્તાન
- (A) 1, 2, 3 અને 5 (B) 2, 3, 4 અને 5
- (C) 1, 2, 4 અને 5 (D) 1, 2, 3, 4 અને 5
074. નીચેના પૈકી કયો/કયાં રોગ મચ્છર દ્વારા ફેલાય છે ?
1. ડેન્ગ્યુ
 2. ચિકનગુનિયા
 3. યેલ્લો ફિવર (yellow fever)
 4. ઝીકા વાયરસ
- (A) 1, 2, 3 અને 4 (B) 1, 2 અને 4
- (C) 1 અને 2 (D) 1, 2 અને 3
075. Anti Covid Drug 2-DG કઈ સંસ્થા દ્વારા વિકસાવવામાં આવેલ છે ?
- (A) All India Institute of Medical Science (AIIMS)
- (B) આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ મંત્રાલય (ભારત સરકાર)
- (C) Medical Council of India (MCI)
- (D) Defence Research and Development Organisation (DRDO)
076. નીચેના પૈકી કયા સ્થળ/સ્થળોમાં one-horned rhinoceros મળી આવે છે ?
1. કાઝીરંગા રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાન
 2. મનાસ રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાન
 3. ઓરાંગ રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાન
 4. પોલિતોરા અભ્યારણ્ય
- (A) 1, 2 અને 3 (B) 1, 3 અને 4
- (C) 1, 2 અને 4 (D) 1, 2, 3 અને 4

077. નીચેના વિધાનો ચકાસી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

1. હવાના (Havana) ક્યુબાનુ એક શહેર છે.

2. હવાના સિન્ડ્રોમ (Havana Syndrome) એક મેડિકલ રહસ્ય (Medical Mystery) જેમા શારીરિક અને માનસિક લક્ષણો દેખાય છે. પરંતુ કારણની જાણ મેળવી શકાઈ નથી.

(A) માત્ર - 1

(B) માત્ર - 2

(C) 1 અને 2 બંને

(D) ઉપરોક્ત પૈકી એક પણ નહિં

078. 'ASEAN' દેશોના સંગઠનમાં નીચે પૈકી કયા દેશો સમાવિષ્ટ છે ?

1. ભારત

2. લાઓસ

3. બ્રુનેઈ

4. કમ્બોડીયા

5. વિયેતનામ

(A) 1, 2, 3 અને 5

(B) 1, 2, 4 અને 5

(C) 1, 3, 4 અને 5

(D) 2, 3, 4 અને 5

079. નીચે દર્શાવેલ સ્થળોને ઉત્તર થી દક્ષિણ તરફના ક્રમમાં ગોઠવણ કરો.

1. શિવરાજપુર બીચ

2. રૂષીકોન્ડા બીચ

3. ઘોઘલા બીચ

4. રાધાનગર બીચ

(A) 1 - 3 - 4 - 2

(B) 1 - 3 - 2 - 4

(C) 3 - 4 - 1 - 2

(D) 3 - 1 - 4 - 2

080. નીચેના વિધાનો ચકાસી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(A) ઈ-શ્રમ (E-Shram) પોર્ટલ મિનિસ્ટ્રી ઓફ લેબર એન્ડ એમ્પ્લોયમેન્ટ દ્વારા શરૂ કરવામાં આવ્યું છે.

(B) આ વેબ પોર્ટલ દ્વારા દેશવ્યાપી સંગઠીત ક્ષેત્રના કામદારો (Organized workers)નો ડેટાબેજ તૈયાર કરવામાં આવશે.

(C) (A) અને (B) બંને

(D) ઉપરોક્ત પૈકી એક પણ નહિં

081. વર્લ્ડ બેંકે તાજેતરમાં તેના Ease of Doing Business Index ને પ્રકાશિત કરવાનું બંધ કરવાનો નિર્ણય કર્યો છે. નીચેના પૈકી કયા કારણોસર આ નિર્ણય લેવામાં આવ્યો છે ?

1. EDBI તૈયાર કરવા માટે WB ને મળતો data અનિયમિત અને ત્રુટિપૂર્ણ હતો.

2. EDBI તેની વિશ્વસનીયતા ગુમાવવા લાગ્યો છે.

3. EDBI માં ઘણા દેશનો ક્રમાંક અને તે દેશમાં વાસ્તવિક પરિસ્થિતિમાં અંતર જોવા મળે છે.

(A) 1, 2 અને 3

(B) 2 અને 3

(C) 1 અને 2

(D) ફક્ત 3

082. Coalition for Disaster Resilient Infrastructure (CDRI) વિશે નીચેના વિધાનો ચકાસી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

1. 2019 માં ભારતીય પ્રધાનમંત્રી દ્વારા શરૂ કરવામાં આવ્યું.

2. CDRI એ વિવિધ દેશો, UN એજન્સીઓ, મલ્ટિલેટરલ ડેવલોપમેન્ટ બેન્ક્સ, પ્રાઇવેટ સેક્ટર અને શૈક્ષણિક સંસ્થાઓનું ગઠબંધન છે.

(A) ફક્ત 1

(B) ફક્ત 2

(C) 1 અને 2 બંને

(D) ઉપરોક્ત પૈકી એક પણ નહિં

083. પેટ્રોલિયમ પ્રોડક્ટ્સ ઉપર લાગતા કર (tax) અંગે નીચેના વિધાનો ચકાસી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

1. હાલમાં પેટ્રોલિયમ પ્રોડક્ટ્સ ઉપર કેન્દ્ર સરકાર અને રાજ્ય સરકાર બંને દ્વારા કર (ટેક્સ) લેવામાં આવે છે.

2. કેન્દ્ર સરકાર સેન્ટ્રલ ગુડ્સ એન્ડ સર્વિસ ટેક્સ (GST) જ્યારે રાજ્ય સરકાર સ્ટેટ ગુડ્સ અને સર્વિસ ટેક્સ (SGST) લગાવે છે.

3. ભારતમાં અલગ અલગ રાજ્યોમાં પેટ્રોલિયમ પ્રોડક્ટ્સનો ભાવ અલગ અલગ છે.

(A) 1 અને 2

(B) 1 અને 3

(C) 2 અને 3

(D) 1, 2 અને 3

084. મુરા-દ્રાવા-દાનુબે બાયોસ્ફિયર રિઝર્વ ક્યાં આવેલો છે ?

(A) યુરોપ

(B) દક્ષિણ અમેરિકા

(C) આફ્રિકા

(D) એશિયા

085. ડીપફેક્સ (Deepfakes) ટર્મ શું દર્શાવે છે.

(A) ન્યૂઝ એજન્સી દ્વારા બનાવવામાં આવતા નકલી (fake) ઓડિયો - વિડિયો

(B) કૃત્રિમ મિડિયા (synthetic media) કે જેમાં ડિજિટલ મિડિયામાં આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ (AI) દ્વારા છેડછાડ થયેલી હોય કે સંપૂર્ણ પણે AI દ્વારા જ બનાવેલ હોય.

(C) સમુદ્રના તળિયાના અંધારિયા વિસ્તારમાં રહેતા સજીવોનો સમૂહ કે જે પોતાનો રંગ આકાર અને કદમાં ફેરફાર કરી શકતા હોય.

(D) ઉપરોક્ત પૈકી એક પણ નહિં

086. 'એ', 'બી' નો ભાઈ છે. 'બી', 'સી' નો ભાઈ છે. 'સી', 'ડી' નો પતિ છે તથા 'ઈ' 'એ' નો પિતા છે તો 'ડી' અને 'ઈ' નો શું સંબંધ થાય ?

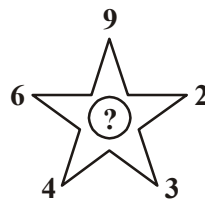
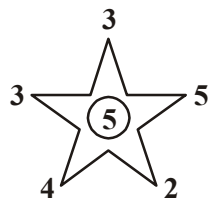
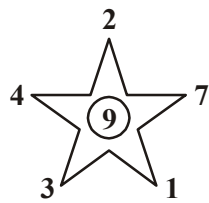
(A) પુત્રી

(B) પુત્રવધુ

(C) બહેન

(D) દેવરાણી

087. નીચે આપેલ કોયડામાં '?' ની જગ્યાએ કઈ સંખ્યા આવે ?

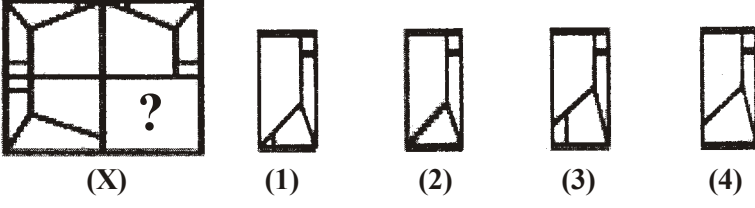
(A) 1

(B) 12

(C) 11

(D) 10

088. નીચે ડાબી બાજુ આપેલ '(X)' પરના ચિત્રનો એક ટૂકડો ખૂટે છે તો જમણી બાજુ આપેલ (1) થી (4) માં દર્શાવેલ ટૂકડાઓ પૈકી કયો ટૂકડો '(X)' પરના ચિત્રનો ખૂટતો ટૂકડો હોય ?

- (A) (1) (B) (2)
(C) (3) (D) (4)
089. એક ગુપ્ત (Code) ભાષામાં MARCH ને OCTEJ તરીકે લખવામાં આવે છે. આ સંજોગોમાં RETURN ને કઈ રીતે લખવામાં આવશે ?
(A) TFUVSM (B) JGVWTP
(C) QGSTOM (D) TGRVSO
090. 10 ચોરસ મીટર કપડામાંથી 25 સેમી × 25 સેમી ના કેટલા નેપકીન બનાવી શકાય ?
(A) 160 નેપકીન (B) 1,600 નેપકીન
(C) 16,000 નેપકીન (D) 1,60,000 નેપકીન
091. એક ટાંકીમાં 180 લીટર પાણી ભરવાથી 60% ટાંકી ભરાય છે. આ સંજોગોમાં પૂર્ણ ટાંકી ભરવા માટે કેટલું વધારાનું પાણી જરૂર છે ?
(A) 300 લીટર (B) 180 લીટર
(C) 150 લીટર (D) 120 લીટર
092. 42 માણસો એક કામ 15 દિવસમાં પૂર્ણ કરે છે. આ સંજોગોમાં જો આ કામ પાંચ દિવસમાં પૂર્ણ કરવાનું હોય તો કેટલા માણસો કામ ઉપર લગાડવા જરૂરી છે ?
(A) 84 માણસો (B) 126 માણસો
(C) 210 માણસો (D) 168 માણસો
093. એક ટાંકીમાં ત્રણ નળ છે. પ્રથમ નળથી 120 મીનીટમાં બીજી નળથી 150 મીનીટમાં અને ત્રીજી નળથી 200 મીનીટમાં ટાંકી ભરાય છે. જો ત્રણેય નળો એકી સાથે ચાલુ કરવામાં આવે તો ટાંકી કેટલી મિનિટમાં ટાંકી ભરાય ?
(A) 80 મિનિટ (B) 60 મિનિટ
(C) 50 મિનિટ (D) 40 મિનિટ
094. 180 મીટર લાંબી ગાડી 140 મીટર લાંબા પ્લેટફોર્મને 8 સેકન્ડમાં પસાર કરે છે તો ગાડીની જડપ કેટલી હશે ?
(A) 120 કિમી/કલાક (B) 132 કિમી/કલાક
(C) 144 કિમી/કલાક (D) 160 કિમી/કલાક
095. જો $2x + 5y = 19$ અને $y - 3x = -3$ હોય તો x ની કિંમત કેટલી થશે ?
(A) 1 (B) 2
(C) 3 (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
096. 5 સેમી ત્રિજ્યા વાળા વર્તુળની જીવા કેન્દ્રથી 3 સેમી દૂર આવેલ હોય તો જીવાની લંબાઈ કેટલી થશે ?
(A) 4 સેમી (B) 6 સેમી
(C) 8 સેમી (D) 11 સેમી

097. જો ગણ $P = \{0, 1, 2\}$ હોય તો નીચે પૈકી કયો ગણ P નો ઉપગણ નથી ?
- (A) $\{2, 4\}$ (B) $\{0\}$
 (C) $\{1, 2\}$ (D) $\{\}$
098. એક વેપારી મજૂરને પ્રતિદિન રૂપિયા 20 મજૂરી આપે છે, પરંતુ જે દિવસે કામ ન હોય તે દિવસની મજૂરી આપવામાં આવતી નથી અને વધારામાં મળવાપાત્ર કુલ મજૂરીમાંથી આ દિવસના રૂપિયા ત્રણ પ્રમાણે મજૂરી કાપી લે છે. જો 60 દિવસના અંતે મજૂરને મજૂરી પેટે રૂ. 280 મળે છે. તો મજૂર કેટલા દિવસ કામ વગરનો રહ્યો હશે ?
- (A) 40 દિવસ (B) 35 દિવસ
 (C) 38 દિવસ (D) 32 દિવસ
099. છગન અને મગને અનુક્રમે રૂ. 45,000 અને રૂ. 70,000નું રોકાણ કરીને ધંધો શરૂ કર્યો. કુલ રૂપિયા 27,600ના નફામાંથી મગને કેટલી રકમ મળવાપાત્ર થાય ?
- (A) રૂ. 16,800 (B) રૂ. 10,800
 (C) રૂ. 14,400 (D) રૂ. 19,200
100. એક માણસ 10 દિવસમાં $\frac{5}{8}$ કામ પૂરું કરે છે. આ જ ધોરણે કામ કરે તો આ કામ પૂર્ણ કરવા માટે કેટલા વધારાના દિવસોમાં પૂરું કરી શકે ?
- (A) 5 દિવસ (B) 7 દિવસ
 (C) 6 દિવસ (D) 4 દિવસ

101. The etymology of the word 'Archaeology' can be traced back to
 (A) Roman (B) Greek
 (C) Persian (D) Celtic
102. Archaeology is
 (A) Discovery of treasures of the past (B) Scientific analysis
 (C) Exercise of creative imagination (D) All of the above
103. Archaeology in its broadest sense is the study of
 (A) History (B) Humanity
 (C) Materials (D) Civilization
104. Anthropology can be subdivided into
 (A) Biological Anthropology (B) Cultural Anthropology
 (C) Archaeology (D) All of the above
105. Who coined the slogan "*Let the past serve the present*"
 (A) Jean-Francois Champollion (B) Giovanni Battista Belzoni
 (C) Mao Zedong (D) John Frere
106. The Three Age classification was given by
 (A) John Evans (B) Pitt-Rivers
 (C) Oscar Montelius (D) C.J. Thomsen
107. Who discovered Natufian Culture?
 (A) Diana Kirkbride (B) Dorothy Garrod
 (C) Henri Martin (D) Francis Petrie
108. Who was the sixth Director General of the Archaeological Survey of India?
 (A) J.F. Blakiston (B) K.N. Dikshit
 (C) D.R. Sahni (D) Achala Moulik
109. S.B. Mathur was the Director General of the Archaeological Survey of India during the period
 (A) 1997-1998 (B) 1998-2001
 (C) 1981-1983 (D) 1984-1987
110. Humayun's Tomb became a World Heritage Site in which year
 (A) 1990 (B) 1991
 (C) 1992 (D) 1993
111. H.D. Sankalia received the Padma Bhushan in which year
 (A) 1969 (B) 1970
 (C) 1974 (D) 1980
112. The book titled *Personality of India* was written by:
 (A) H.D. Sankalia (B) A. Ghosh
 (C) B.B. Lal (D) B. Subbarao
113. T.L. dating is used for
 (A) Ceramics (B) Plants
 (C) Metals (D) Bones

114. Dendrochronology was developed by
 (A) J. Friedman (B) A.E. Douglass
 (C) P. Kohl (D) W. Libby
115. How many neutrons does C^{14} has in the nucleus?
 (A) 1 (B) 5
 (C) 8 (D) 12
116. Open-Area Excavation method is particularly effective for
 (A) Single period deposit (B) Multiple period deposit
 (C) Hilly slope area (D) All of the above
117. The Meghalayan Age began _____ years ago
 (A) 6500 (B) 5320
 (C) 4200 (D) 3100
118. An example of igneous phaneritic rock is
 (A) Granite (B) Sandstone
 (C) Mudstone (D) Gneiss
119. Among the native metals, copper belongs to which group
 (A) Platinum group (B) Iron group
 (C) Gold group (D) Arsenic group
120. The word 'Bioarchaeology' was coined by
 (A) Lewis Binford (B) Grahame Clark
 (C) Michael Schiffer (D) James Skibo
121. Evidence of trepanation was found at
 (A) Lothal (B) Burzahom
 (C) Maski (D) All of the above
122. During the early Pleistocene (2.5 - 0.8 Ma), the overall climate of peninsular India was?
 (A) Humid (B) Dry
 (C) Cold (D) Wet
123. Botanical remains were found interred along with Neanderthals in _____?
 (A) Le Moustier (B) Amud I
 (C) Shanidar IV (D) Lagar Velho
124. Which of the following is a technique for sample collection in Bioarchaeology
 (A) Borehole samples (B) Sieving
 (C) Flootation (D) All of the above
125. What is the ideal temperature for storing pollen grains?
 (A) 0°C (B) 2°C
 (C) 4°C (D) Normal room temperature
126. What is the optimum temperature for storing diatoms?
 (A) -10°C (B) -5°C
 (C) 0°C (D) 2°C

127. What is the ideal temperature for storing ostracod samples?
 (A) -20°C (B) -10°C
 (C) 2°C (D) 5°C
128. Palaeopathology is the study of _____
 (A) Ancient diseases (B) Fossilization
 (C) Fossilized animals (D) None of the above
129. The late Jorwe Phase people had a mixed diet consisting of
 (A) Animals (B) Fish
 (C) Plants (D) All of the above
130. At Inamgaon, the inference that the people kept their animals outside the house is evident based on the higher content of _____?
 (A) Phosphate (B) Nitrogen
 (C) Potassium (D) None of the above
131. Which of the following is Boolean operators?
 (A) 'AND' (B) 'OR'
 (C) 'NOT' (D) All of the above
132. A stem-and-leaf plot data may equally be represented by?
 (A) Histogram (B) Pie Charts
 (C) Scatter plots (D) All of the above
133. In statistical archaeology, a set of numbers that are related to each other because they are different instances of the same thing is called _____?
 (A) Group (B) Class
 (C) Batch (D) Set
134. An advantage of stem-and-leaf plots over histogram is the presence of?
 (A) Actual numbers in full detail (B) More visual in representation
 (C) Visually more appealing (D) All of the above
135. The archaeological site of Lothal is famous for its
 (A) Spices (B) Temple
 (C) Port (D) Armaments
136. The archaeological site of Surkotada was discovered by?
 (A) R.D. Banerji (B) Alexander Cunningham
 (C) Hiranand Sastri (D) J.P. Joshi
137. Who wrote the book 'World Prehistory'?
 (A) Grahame Clark (B) Lewis Binford
 (C) D.K. Chakrabarty (D) Vasant Shinde
138. Raymond Dart published his work on *Australopithecus africanus* in which year?
 (A) 1920 (B) 1922
 (C) 1925 (D) 1928

139. The first hominin in East Africa was discovered in which year?
 (A) 1959 (B) 1962
 (C) 1968 (D) 1971
140. Prehistoric 'Lucy' was an
 (A) *Ardipithecus ramidus* (B) *Australopithecus anamensis*
 (C) *Australopithecus garhi* (D) *Australopithecus afarensis*
141. Chatelperronian belongs to
 (A) Lower Palaeolithic (B) Middle Palaeolithic
 (C) Upper Palaeolithic (D) Mesolithic
142. Hathnora skull cap was discovered by
 (A) Robert Foote (B) Arun Sonakia
 (C) H.D. Sankalia (D) Helmut de Terra
143. The earliest hominoid species from South Asia is
 (A) Sivapithecus (B) Dryopithecus
 (C) Heliopithecus (D) Ouranopithecus
144. Youngest Toba Tephra is dated to
 (A) 65 Kyr (B) 68 Kyr
 (C) 74 Kyr (D) 81 Kyr
145. Which of the following is an example of underwater archaeology?
 (A) Inamgaon (B) Balathal
 (C) Dwarka (D) Gilund
146. Atirampakkam is located in the state of
 (A) Kerala (B) Karnataka
 (C) Pondicherry (D) Tamil Nadu
147. The Palaeolithic site of Didwana has been dated to
 (A) 400,000 BP (B) 390,000 BP
 (C) 385,000 BP (D) 450,000 BP
148. In which year was a late Acheulian handaxe found on the campus of Jawaharlal Nehru University?
 (A) 1985 (B) 1987
 (C) 1983 (D) 1970
149. Which of the following is a Lower Palaeolithic site in Arunachal Pradesh?
 (A) Bodak (B) Vangchhia
 (C) Zero (D) East Siang
150. The first Ashmound was excavated by
 (A) K. Paddayya (B) Robert Foote
 (C) Raymond Allchin (D) T.J. Newbold
151. *Evidence as to Man's Place in Nature* was written by
 (A) Thomas Huxley (B) Charles Darwin
 (C) Charles Lyell (D) De Perthe

152. Which of the following was the capital of Vijayanagar Empire in the 14th Century?
 (A) Mysore (B) Hampi
 (C) Udipi (D) Yadhir
153. The height of Qutb Minar is
 (A) 60 m (B) 65.3 m
 (C) 72.5 m (D) 82.1 m
154. The Hoysala king Narasimha I ruled from _____ to _____ AD
 (A) 1055-1080 (B) 1103-1123
 (C) 1125-1148 (D) 1152-1173
155. Astadhyayi was written by
 (A) Valmiki (B) Ravikirti
 (C) Panini (D) Kalhana
156. Taxila was identified by
 (A) A. Cunningham (B) M. Wheeler
 (C) J. Burgess (D) R.D. Banerjee
157. In which year did Alexander's army crossed the Indus?
 (A) 306 BCE (B) 317 BCE
 (C) 326 BCE (D) 331 BCE
158. Lord Krishna was believed to be born in which city of India?
 (A) Allahabad (B) Mathura
 (C) Agra (D) Noida
159. Ayodhya was the capital of which of the following
 (A) Magadh (B) Chedi
 (C) Matsya (D) Kosala
160. Kaushambi was the capital of
 (A) Chedi (B) Vatsa
 (C) Avanti (D) Panchala
161. _____ is identified as the ancient site of Varanasi
 (A) Sringaverapura (B) Kampil
 (C) Rajghat (D) Basti
162. The first Buddhist Council was held at
 (A) Rajgriha (B) Pataliputra
 (C) Vaishali (D) Kaushambi
163. The image of Kanisha at Mathura was discovered in which year
 (A) 1900 (B) 1911
 (C) 1932 (D) 1941
164. The site of Manda was excavated by
 (A) R. Tewari (B) B.B. Lal
 (C) J.P. Joshi (D) G. Sengupta

165. The Maurya rule ended in which of the following year
 (A) 187 BCE (B) 180 BCE
 (C) 175 BCE (D) 172 BCE
166. Elephant capital of Ashoka was found at
 (A) Vaishali (B) Sarnath
 (C) Sankissa (D) Sanchi'
167. Competitive Feasting Model was pioneered by
 (A) Bryan Hayden (B) David Rindos
 (C) Carl Sauer (D) Robert Braidwood
168. Second Buddhist Council was held at
 (A) Vaishali (B) Kaushambi
 (C) Rajgriha (D) Basti
169. *Virāsana* posture means
 (A) the right leg bent and positioned over the left leg
 (B) the legs tightly crossed so that the soles of both feet are visible
 (C) Palms in closed position
 (D) Palms in open position
170. Which of the following statement about the making of multiple heads and arms of Hindu deities/Gods is true?
 (A) Sculptor's choice
 (B) None knows about the actual physical forms the Gods
 (C) To show the many kinds of power attributed to them
 (D) For performing various duties and tasks
171. Kalamezhuthu art is from which state of India
 (A) Tamil Nadu (B) Karnataka
 (C) Telangana (D) Kerala
172. The word 'Nataraja' means
 (A) Lord of the Dance (B) Lord of Movement
 (C) Lord of Style (D) Lord of Rhythm
173. The Sufiana Kalam music belongs to which state of India
 (A) Kerala (B) Telangana
 (C) Kashmir (D) Maharashtra
174. Dotara is a musical instrument belonging to which states of India?
 (A) Assam and West Bengal (B) Odisha and Jharkhand
 (C) Punjab and Haryana (D) Madhya Pradesh and Rajasthan
175. The art of storytelling in Andhra is known as
 (A) Burrakhatha (B) Tamboorakatha
 (C) Jangam katha (D) Tandana katha

176. Kendara is a musical instrument belonging to which state of India?
 (A) Odisha (B) Madhya Pradesh
 (C) Chhattisgarh (D) Karnataka
177. The Thavil musical instrument is from which state of India?
 (A) Kerala (B) Karnataka
 (C) Andhra Pradesh (D) Tamil Nadu
178. The dance 'Cheraw' is from which state of India
 (A) Manipur (B) Nagaland
 (C) Mizoram (D) Meghalaya
179. Asana is related to
 (A) Body posture (B) Body movement
 (C) Vocal articulation (D) Body speed
180. Avalokitesvara is known as _____ in Japan
 (A) Haru (B) Akio
 (C) Kannon (D) Hinata
181. Out of the total sculptures at Khajuraho, what is the percentage of erotic sculptures?
 (A) 5% (B) 8%
 (C) 3% (D) 10%
182. The height of Lord Ganesha at Sasivekalu Ganesha Temple in Hampi is
 (A) About 8ft (B) About 7ft
 (C) About 9ft (D) About 10ft
183. How many interlocking triangles are there in Shri Yantra?
 (A) 5 (B) 7
 (C) 9 (D) 12
184. The Goddess Tripura Sundari is also known as
 (A) Kamakshi (B) Kali
 (C) Gayatri (D) Shashthi
185. Manasa is a Hindu Goddess of
 (A) Cow (B) Birds
 (C) Fish (D) Snake
186. The Brhadessvara Temple of Thanjavur is dedicated to
 (A) Shiva (B) Ram
 (C) Vishnu (D) Ganesh
187. Hyder Ali took possession of Bellari Fort from the Nayakas in which year?
 (A) 1700 (B) 1721
 (C) 1769 (D) 1793
188. Ram Raja Temple is located in which state of India?
 (A) Delhi (B) Odisha
 (C) Madhya Pradesh (D) Uttar Pradesh

189. Tawang Monastery is located in which state?
 (A) Ladakh (B) Leh
 (C) Sikkim (D) Arunachal Pradesh
190. Rani Ki Vav was constructed in which of the following year?
 (A) 1054 A.D (B) 1063 A.D
 (C) 1162 A.D (D) 1203 A.D
191. The Somnath Temple is the _____ temple built to commemorate the glory of Lord Somnath.
 (A) Seventh (B) Ninth
 (C) Sixth (D) Tenth
192. What is the height of the Akshardam temple at Gandhinagar?
 (A) 120 feet (B) 108 feet
 (C) 112 feet (D) 105 feet
193. The Great Stupa of Sanchi is believed to house
 (A) The ashes of Buddha (B) Jewels
 (C) Gold (D) Silver
194. Khajuraho Temples were built between
 (A) 800-830 AD (B) 850-870 AD
 (C) 950-1050 AD (D) 1080-1120 AD
195. Which place was originally preferred for building the Taj Mahal?
 (A) Burhanpur (B) Jaipur
 (C) Gwalior (D) Bhopal
196. The only Jama Masjid without minars is found in
 (A) Allahabad (B) Varanasi
 (C) Chanderi (D) Hyderabad
197. The first temple at Mahabodhi Temple Complex at Bodh Gaya was built by?
 (A) Ashok (B) Pushiyamitra Sunga
 (C) Chandragupta I (D) Samudragupta
198. The Sun Temple of Konark was built in which of the following century?
 (A) 10th Century (B) 11th Century
 (C) 12th Century (D) 13th Century
199. Jantar Mantar is famous for
 (A) Brick architecture (B) Astronomical observatory
 (C) Stone sculpture (D) Temple
200. Jantar Mantar was built in which of the following centuries?
 (A) 16th Century (B) 17th Century
 (C) 18th Century (D) 19th Century
201. Rudreshwara Temple is located in which state of India
 (A) Telangana (B) Andhra
 (C) Karnataka (D) Kerala

202. Which temple is located on top of Pavagadh Hill in Gujarat?
 (A) Rukmini Devi Temple (B) Shamlaji Temple
 (C) Kalikamata Temple (D) Sudama Mandir
203. Who deciphered Brahmi script?
 (A) James Prinsep (B) Alexander Cunningham
 (C) John Marshall (D) Harold Hargreaves
204. Bilingual Greek-Aramaic Ashokan inscriptions were found at
 (A) Laghman (B) Taxila
 (C) Shar-i-Kuna (D) Lampaka
205. The Sogaura inscription talks about
 (A) Religious celebration (B) Drought relief
 (C) War victory (D) Temple donation
206. Hathigumpha inscription was issued by
 (A) Ashok (B) Chandragupta
 (C) Pulakesin II (D) Kharavela
207. Which of the following is the southernmost Major Rock Edict of Ashoka?
 (A) Girnar (B) Sopara
 (C) Erragudi (D) Sannati
208. _____ is an Ashokan Minor Rock Edict site
 (A) Bahapur (B) Jaugada
 (C) Dhuli (D) Kandahar
209. Junagarh inscription of Rudradaman talks of
 (A) Battle victory (B) Land donation
 (C) Construction of Sudharsana Lake (D) Religious decree
210. Arthashastra refers to copper coins as
 (A) Panas (B) Mashakas
 (C) Nishka (D) Kahapana
211. The first definite reference to coins can be found in which of the following texts?
 (A) Sanskrit (B) Jain
 (C) Sinhalese (D) Pali
212. Which coins were reckoned to be the earliest to bear dates?
 (A) Maurya coins (B) Western Kshatrap coins
 (C) Kushan coins (D) Satavahana coins
213. Seated Lakshmi coins were issued by
 (A) Gangeyadeva (B) Chandragupta
 (C) Samudragupta (D) Rudrasimha I
214. Bull and Horses were common coin motifs amongst the _____
 (A) Mughals (B) Cholas
 (C) Lodis (D) Rajputs

215. The dynastic crest animal on Chalukyan coins was
 (A) Deer (B) Boar
 (C) Bull (D) Tiger
216. The Padmatankas of the Yadavas of Devagiri has _____ on the reverse side.
 (A) Blank (B) Moon
 (C) Sun (D) Sword
217. Who among the following mentioned the drain of Roman gold to India?
 (A) Livy (B) Tacitus
 (C) Virgil (D) Pliny
218. Which of the following excavated site was divided into eight periods on the basis of coin findings?
 (A) Atranjikhhera (B) Arikamedu
 (C) Sonkh (D) Nashik
219. The oldest coins found in the subcontinent are
 (A) Punch-marked coins (B) Greek coins
 (C) Persian coins (D) Roman coins
220. Punch-marked coins are mostly made of silver and some of _____
 (A) Tin (B) Gold
 (C) Copper (D) Iron
221. The full form of UNESCO is
 (A) United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation
 (B) United Nations Educational, Social and Cultural Organization
 (C) United Nations Economic, Social and Cultural Organization
 (D) United Nations Economical, Scientific and Cultural Organization.
222. Who is responsible for preservation, conservation, promotion and dissemination of all forms of art and culture in the country?
 (A) The Archaeological Survey of India. (B) The Ministry of Culture
 (C) Indian Council of Historical Research. (D) UNESCO
223. "Lux" is the unit of which measurable physical entity affecting objects?
 (A) Temperature (B) Light
 (C) Moisture (D) None of the above
224. Champaner Pavagarh was declared World Heritage site in the year
 (A) 2004 (B) 2008
 (C) 2000 (D) 2013
225. Name the British officer who discovered Ajanta Caves.
 (A) John Marshall (B) John Smith
 (C) Alexander Cunningham (D) James Prinsep
226. Who authored the book, "Heritage: Management, Interpretation, Identity"?
 (A) SK Bhowmik (B) Peter Howard
 (C) Daniel Shoup (D) Federica Onofri

227. Recently which country has returned stolen antiquities to India?
(A) Australia (B) USA
(C) Britain (D) Russia
228. India's first 'Mixed' site on UNESCO World Heritage is
(A) Khangchendzonga National Park (KNP), Sikkim
(B) Champaner-Pavagadh Archaeological Park
(C) Dholavira
(D) Group of Monuments at Hampi
229. International Convention on stolen/ illegally exported cultural objects was held in which year?
(A) 1998 (B) 1995
(C) 1997 (D) 1996
230. Mahabalipuram is also known as
(A) Mallammapuram (B) Mallappapuram
(C) Mamallapuram (D) Mahabalam
231. Pattadakal world heritage site showcases which architecture?
(A) Aryan (B) Dravidian
(C) Aryan & Dravidian (D) Nagara
232. Pahari paintings of India can be divided into
(A) 3 distinct Categories (B) 2 distinct categories
(C) 4 distinct Categories (D) 6 distinct Categories
233. What is loom figured muslin Textile called?
(A) Jamdani (B) Gauze
(C) Mull/ Mall (D) None of the above
234. Which act was passed with the prime objective to ensure the proper upkeep and repair of ancient buildings in private ownership excepting such as those used for religious purposes?
(A) Ancient Monuments and Preservation Act.
(B) The Antiquities and Art Treasures Act.
(C) The Ancient Monuments, Archaeological Sites and Remains Rules.
(D) None of the above
235. Ancient Monuments Conservation Act. Name the act preventing smuggling of antiquities outside India.
(A) The Antiquities and Art Treasures Act
(B) The Ancient Monuments and Archaeological Sites and Remains Act
(C) The Antiquities Export Control Act
(D) The Indian Treasure Trove Act

236. Name the 1878 Act for the protection of Indian heritage
 (A) The Indian Treasure Trove Act
 (B) The Ancient Monuments Preservation Act
 (C) The Antiquities Export Control Act
 (D) The Ancient and Historical Monuments and Archaeological Sites and Remains (Declaration of National Importance) Act
237. The first ever antiquarian legislation in India known as
 (A) Madras Regulation VII (B) Bengal Regulation XIX
 (C) The Act XX (D) None of the above
238. Establishment of National Monument Authority is the major provision under which Act
 (A) The Ancient and Historical Monuments and Archaeological Sites and Remains Act
 (B) The Ancient Monuments Preservation Act
 (C) The Ancient Monuments Conservation Act
 (D) None of the above
239. Which of these Acts govern cultural heritage?
 (A) Code of Criminal procedure 1973 (B) Environment Protection Act 1986
 (C) Wild Life Protection Act 1972 (D) All of the above
240. Thermo hygrometer measures
 (A) humidity and temperature of air (B) humidity of air
 (C) temperature of air (D) None of the above
241. The first 'site-museum' established by ASI in 1910, was at
 (A) Mathura (B) Sanchi
 (C) Lothal (D) Sarnath
242. Indian Museum was initially called as 'Oriental Museum'
 (A) True (B) False
 (C) Neither (A) nor (B) (D) Uncertain
243. Who introduced the term 'New Museology'?
 (A) Peter Vergo (B) Jiri Neustupný
 (C) C.F.Neickelius (D) P.L. Martin
244. Oldest Museum in the world as per records was established at
 (A) Rome (B) Alexandria
 (C) Pompeii (D) Spain
245. Abbreviation for INTACH is
 (A) The Indian National Trust for Art and Cultural Heritage
 (B) The Indian National Trust for Ancient Cultural Heritage
 (C) The Indian National Treasure for Antiquities and Cultural Heritage
 (D) The Indian National Treasure for Ancient Cultural Heritage
246. Care and Preservation of Museum objects is written by
 (A) DK Agarwal (B) Om Prakash Agarwal
 (C) SP Gupta (D) Mohit Shrivastava

247. Depending upon the type of treatment to be given to the Museum objects, they can be classified as
 (A) Metals and Paintings (B) Organic and In-organic
 (C) None of the above (D) Both (A) and (B)
248. Methyl bromide has an adverse effect on
 (A) Rubber (B) Feather
 (C) Both (A) and (B) (D) Textile
249. Two types of conservation include
 (A) Preventive and Interventive (B) Preventive and Curative
 (C) Restorative and Conservative (D) Conservative and Curative
250. Name the instrument to measure visible light.
 (A) Photometer (B) Nanometer
 (C) Spectrophotometer (D) Pyrometer
251. Fumigation chamber is used for fumigating
 (A) Structural material (B) Inorganic material
 (C) Organic material (D) Semi-precious stone
252. IPM stands for
 (A) Integrated Program Management (B) Integrated Pest Management
 (C) Integrated Policy Management (D) Integrated Peer Management
253. Which is not an Ethnographic Museum?
 (A) Nehru Centenary Tribal Museum, Hyderabad
 (B) Vaacha – Museum of Voice, The Adivasi Academy, Gujarat
 (C) D. N. Majumdar Museum & Anthropological Museum, Lucknow
 (D) The Salar Jung Museum, Hyderabad
254. International Museum Day is celebrated on
 (A) March 8 (B) May 18
 (C) Dec 24 (D) Oct 15
255. Paper Pulp techniques are used to
 (A) Conserve art work on paper (B) Recycle the paper
 (C) Erase ink on paper (D) None of the above
256. *NRLC stands for*
 (A) National Research Laboratory for Conservation
 (B) National Reserve Law for Conservation
 (C) National Reserve Law for Culture
 (D) National Research Laboratory for Chemicals
257. Electrolytic Method for the restoration of ancient bronzes was first established in 1925 by
 (A) Fink and Eldrodge (B) WF Libby and ER Carley
 (C) JE Wocel and Carnot (D) H. Davy and JJ Berzelius

258. Copper (Cu) and zinc (Zn) alloy is recognized as
 (A) Brass (B) Still
(C) Native (D) Bronze
259. The process of infusing carbon in iron is known as
(A) Quenching (B) Forging
 (C) Cementation (D) Annealing
260. The evidence for iron smelting furnace from Vidarbha region is available from
(A) Ahar (B) Mahurjhari
(C) Nevasa (D) Naikund
261. Protons are
 (A) Positively charged (B) Negatively charged
(C) Neutral (D) None of the above
262. There are _____ elements in periodic table
(A) 113 (B) 115
(C) 145 (D) 118
263. Crystallographic studies have established that the clay minerals are composed of sheets of _____ silicon dioxide (SiO_2) and octahedral aluminium oxide (Al_2O_3) linked through bridging oxygen atoms.
 (A) Tetrahedral (B) Octahedral
(C) Polyhedral (D) Isodiametric
264. Fluorine, Chlorine, Bromine and Iodine are _____
(A) Noble gases (B) Metalloids
 (C) Halogens (D) None of the above
265. Feldspar group of minerals comprise what percentage of the earth's crust?
(A) 20% (B) 40%
 (C) 60% (D) < 70%
266. what is the proportion of silicon to aluminium oxide in kaolinite?
(A) 2:1 (B) 5:1
(C) 4:1 (D) 1:1
267. What is the crystal structure of clay?
 (A) sheets of tetrahedral silicon dioxide and octahedral aluminium oxide linked through bridging oxygen atoms.
(B) sheets of octahedral silicon dioxide and tetrahedral aluminium oxide linked through bridging oxygen atoms.
(C) sheets of tetrahedral silicon dioxide and octahedral aluminium oxide
(D) None of the above
268. Geophysical resistivity survey helps in
 (A) Subsurface investigations (B) Obtaining Bird's eye view
(C) Underwater investigations (D) Both (A) and (C)

269. Oldest known example of the “lost wax” casting technique on wheel amulet comes from
(A) Farmana (B) Mehrgarh
(C) Diamabad (D) Inamgaon
270. Which of these are stable isotopes?
(A) Carbon ($^{13}\text{C}/^{12}\text{C}$) (B) Strontium ($^{87}\text{Sr}/^{86}\text{Sr}$)
(C) Oxygen ($^{18}\text{O}/^{16}\text{O}$) (D) All of the above
271. Lime water is not a suitable material for the consolidation of decayed rock.
(A) True (B) False
(C) Neither (A) nor (B) (D) Uncertain
272. The evidence of the “vertical distribution” method used in zinc metallurgy in ancient India was brought to light at Zawar near Udaipur by
(A) BB Lal (B) H.C. Bharadwaj
(C) D.P. Agrawal (D) Prof. K.T.M. Hegde
273. The chemical character of the sediments does not depend upon the size of the grains and their maturity.
(A) True (B) False
(C) Neither (A) nor (B) (D) Uncertain
274. Organic solvent vinyl acetate is used for
(A) Coating and protection. (B) Binding
(C) Cleaning (D) Both (B) and (C)
275. Which isotopes are used to reconstruct past movements of both people and animals within a particular time and place
(A) Strontium ($^{87}\text{Sr}/^{86}\text{Sr}$) and Oxygen ($^{18}\text{O}/^{16}\text{O}$)
(B) Carbon ($^{13}\text{C}/^{12}\text{C}$) and Nitrogen ($^{15}\text{N}/^{14}\text{N}$)
(C) Sulphur ($^{34}\text{S}/^{32}\text{S}$) and Nitrogen ($^{15}\text{N}/^{14}\text{N}$)
(D) Strontium ($^{87}\text{Sr}/^{86}\text{Sr}$) and Carbon ($^{13}\text{C}/^{12}\text{C}$)
276. Each object in a museum is identified by its
(A) Object number (B) Card number
(C) Accession number (D) Catalogue number
277. Only lighting plays an important role in presenting museum objects and not the furniture and background
(A) True (B) False
(C) Neither (A) nor (B) (D) Doubtful
278. Photoelectric beam Sensor
(A) is a modulated alarm system (B) is used to click pictures
(C) is used to sense electric current (D) is a remote sensing device

279. What is Biodeterioration?
- (A) Any undesirable change in the properties of the materials effected by the activities of only microbes.
- (B) Any undesirable change in the properties of the materials effected by the activities of only plants.
- (C) Any undesirable change in the properties of the materials effected by the activities of the living organisms.
- (D) Any undesirable change in the properties of the materials effected by the natural causes.
280. Tropical climate, temperature between 25°C to 35°C and relative humidity above 70% favour biodeterioration.
- (A) True (B) False
- (C) Neither (A) nor (B) (D) Uncertain
281. During olden days in India, woodcarvings of the temple cars were coated with which oil to preserve them.
- (A) Mahua (B) Mustard
- (C) Sesame (D) Castor
282. Paraloid B72, polyvinyl acetate, wax, acrylic esters are some of the
- (A) Insolvents (B) Consolidants
- (C) Cleaning agents (D) None of the above
283. Slipping, polishing and painting are various stages of
- (A) Art work on paper (B) Surface treatment for pottery
- (C) Treatment for faience beads (D) All of the above
284. One of the components of collagen is
- (A) Linear protein (B) Biogenic mineral
- (C) Ameloblast (D) Hydroxylapatite
285. Alpha Spectroscopy is far more precise and cheaper than Mass Spectrometry for uranium
- (A) True (B) False
- (C) Neither (A) nor (B) (D) Doubtful
286. What is Wootz steel?
- (A) crucible steel characterized by a pattern of bands and high carbon content
- (B) iron alloy with a very low carbon content
- (C) ferrous alloys that contain a minimum of approximately 11% chromium
- (D) mixture of several different metals, like nickel, copper, and aluminum
287. Who is credited for discovering the element Uranium?
- (A) Martin Heinrich Klaproth (B) René Antoine Ferchault de Réaumur
- (C) Henri Moissan (D) Jöns Jacob Berzelius
288. SEM stands for
- (A) Spectrometric Engine Microscopy (B) Search Engine Marketing
- (C) Scanning Electron Microscopy (D) Spectrometric Electron Macroscopy

289. Electrolytic brushing locally cleans the bronze icons, which are affected by
(A) Corrosion (B) Weeping
(C) Biodeterioration (D) None of the above
290. Consolidation is
(A) to pack up metallic antiquities with wax or resin
(B) to cleanse the metallic antiquities
(C) the process of removing rust
(D) None of the above
291. The earliest use of fire by hominids is associated with
(A) Homo Habilis (B) Homo Erectus
(C) Australopithecus afarensis (D) Homo sapiens
292. Which evolved first in hominids, bipedalism or very large brains?
(A) Bipedalism
(B) Large brains
(C) They both evolved at the same time
(D) There is no evidence to say one way or the other
293. Which of the following species migrated out of Africa
(A) Homo Sapiens (B) Homo Habilis
(C) Homo Erectus (D) Both (A) and (B)
294. In Which year Willard Libby discovered C 14 dating
(A) 1942 (B) 1946
(C) 1949 (D) 1956
295. Archaeologists study artefacts to reconstruct
(A) Socio-cultural aspects (B) Economic aspects
(C) Technological aspects (D) All of the above
296. What is ecofact?
(A) Organic material found at archaeological site
(B) Inorganic material found at archaeological site
(C) Ceramics found at archaeological site
(D) Metals found at archaeological site
297. The Site of Bagor in Rajasthan was first excavated by
(A) G R Sharma (B) R K Verma
(C) V N Mishra (D) S B Deo
298. Which of the following site has yielded evidence of cattle pen
(A) Sohagaura (B) Mahagara
(C) Kunjhun (D) Senuwar

299. Which of the following site is known to have yielded tripod legs in association to Neolithic phase
- (A) Nongpok Keithelmanbi (B) Marakdola
(C) Daojali Hading (D) Napachik
300. Which of the following site is known to have yielded proto - Neolithic phase
- (A) Senuwar (B) Chopani Mando
(C) Kunjhun (D) Kuchai